

Warszawa, 5 czerwca 2026 r.
KL/390/111/JS/2026

Pan
Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków (UD411)

Szanowny Panie Ministrze.

Konfederacja Lewiatan przekazuje następujące uwagi do projektu ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków.

Uwagi ogólne

Branża paliwowa funkcjonuje obecnie w wymagającym otoczeniu zewnętrznym, na które wpływ mają czynniki geopolityczne oraz zakłócenia w łańcuchach dostaw. Obecna sytuacja makroekonomiczna na rynku ropy naftowej i produktów rafineryjnych jest dużym wyzwaniem dla wszystkich uczestników tego rynku. W porównaniu do lat ubiegłych mamy do czynienia z anomaliami tak w obszarze podaży surowca jak i paliw gotowych.

Dzięki znaczącym wysiłkom inwestycyjnym i logistycznym sektor sprostał wyzwaniom i zapewnia ciągłość dostaw paliw na polskim rynku, mimo istniejących ograniczeń w dostępności produktów na rynkach światowych. Zwracamy też uwagę, że w Polsce wprowadzono już nadzwyczajne rozwiązania w postaci pakietu CPN, które istotnie wpływają na stabilność i przewidywalność funkcjonowania branży. Wdrożono przepisy, które nie tylko wpływają na poziom opodatkowania paliw, ale również ograniczają marżę na sprzedaży pali. Te regulacje zostały wprowadzone bez konsultacji społecznych i w dużym pośpiechu. Efektem tego są liczne błędy i wady istniejących rozwiązań, jak choćby brak uregulowania kwestii stacji paliw MOP, czy cen paliw premium. Przepisy te doprowadziły również do zaburzeń konkurencji sektora poprzez spłaszczenie cen. To szczególnie

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

negatywnie wpływa na mniejsze firmy, które funkcjonują w segmencie budżetowych stacji paliw.

W tym kontekście szczególnie istotne jest zachowanie spójności i przewidywalności otoczenia regulacyjnego. Projektując taką daninę jak podatek od zysków nadzwyczajnych niezbędna jest ocena możliwej długości trwania obecnego kryzysu na rynkach światowych, także uwzględniając wahania trendów cenowych. Innymi słowy, chwilowe zwiększone zyski poszczególnych podmiotów, będą – z dużą dozą prawdopodobieństwa – w kolejnych okresach odwracane, z uwagi na następnie spadające ceny produktów końcowych wytworzonych z droższego surowca.

Uwagi szczegółowe

Odnosząc się konkretnie do zapisów Projektu, Konfederacja Lewiatan wskazuje na następujące wątpliwości:

- Projekt nie adresuje jednoznacznie kwestii paliw opałowych (olejów wykorzystywanych do celów grzewczych); wydaje się, że intencją projektodawcy jest wyłączenie tych produktów z zakresu ustawy, tak sugeruje np. zapis na s. 6 uzasadnienia: „poza jej zakresem pozostają producenci ciężkiego i lekkiego oleju opałowego”, jednak odnosi się on do strony podmiotowej, a nie przedmiotowej. Lepszą wskazówką może być odwołanie się do definicji paliw ciekłych opisanych art. 2 ust.1 pkt 4 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, gdzie w tym akcie oleje opałowe opisywane są innymi jednostkami redakcyjnymi (w tym art.2 ust.1 pkt 8 i 9). Tym niemniej z uwagi na obrót olejami napędowymi do celów grzewczych (barwionymi zgodnie z wymogami przepisów akcyzowych), uważamy, że zasadnym byłoby doprecyzowanie definicji paliw ciekłych poprzez dodatkowe wyłączenia dla paliw opałowych (lub dla olejów opałowych oraz olejów napędowych przeznaczonych do celów opałowych).
- Dla prostoty legislacyjnej, ale również usunięcia wątpliwości postulujemy przeniesienie warunku działania samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu (art. 4 zdanie pierwsze) do definicji wytwarzania paliw ciekłych. Zakładając, że zapis dotyczy wyłącznie wytwarzania (a nie obrotu) powinien on raczej korygować art. 2 ust. 1 pkt 6 Projektu nadając mu brzmienie: wytwarzanie paliw ciekłych – wytwarzanie, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, paliw ciekłych w procesie przerobu ropy naftowej. Zwracamy uwagę, że ten warunek nie jest przeniesiony obecnie m.in. do art. 5 pkt 1, co mogłoby budzić kolejne wątpliwości interpretacyjne.
- Zakładamy, że zapis art. 4 pkt 2 Projektu powinien odnosić się do koncesji OPZ na obrót paliwami ciekłymi w rozumieniu ustawy o podatku od zysków nadzwyczajnych; jest to

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

o tyle istotne, że koncesje paliwowe są decyzjami wydawanymi na podstawie delegacji ustawy – Prawo energetyczne, gdzie definicja paliw ciekłych jest znacznie szersza obejmując np. smary, półprodukty etc. Zapis winien więc być najlepiej uzupełniony o referencję do ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw lub do art.2 ust.1 pkt 2 Projektu.

- Projekt zasadnie uwzględnia w kalkulacji wyników na pochodnych instrumentach finansowych, służących zabezpieczeniu wskazanych przychodów i kosztów, przy czym zapis nie jest jednoznaczny czy tym wynikiem może być bieżąca wycena instrumentu, czy też dopiero jego rozliczenie, zakładamy, że chodzi o tę drugą sytuację, stąd dla usunięcia niejasności postulujemy dodanie, że chodzi o wynik na rozliczonych instrumentach pochodnych. Przeciwnie podejście prowadzić będzie do uwzględniania efektów wycen, w oderwaniu od realizacji, w szczególności biorąc pod uwagę specyfikę instrumentów pochodnych i ich rachunkowe rozliczanie (część efektywna i nieefektywna, ujmowania w kapitałach etc.) – zapis wskazujący na ujęcie instrumentów rozliczonych usunie wątpliwości i będzie zgodny z dotychczasowym traktowaniem wycen (jako neutralnych) na gruncie podatków dochodowych.
- W naszej ocenie wskazany do wyliczeń wzór na przychody hipotetyczne (art. 6 ust.2) może nie być poprawny, gdyż do mianownika w nawias wprowadzamy wartość procentową obok liczby całkowitej. Dla jasności matematycznej poddajemy pod rozagę bądź to usunięcie nawiasu (wówczas skracając % otrzymamy wartości liczbowe) lub w ogóle rezygnację z zapisów procentowych (wówczas również w art. 6 ust.3) – uzyskamy wartości liczbowe upraszczając kalkulację.
- Ani Projekt, ani aktualnie obowiązujące brzmienie ustawy Ordynacja podatkowa nie regulują kwestii momentu powstania oraz terminu zwrotu nadpłaty podatku od nadzwyczajnych zysków wynikającej ze złożonego zeznania rocznego (tzn. gdy podatek roczny okaże się niższy niż suma wpłaconych zaliczek). Dlatego też proponujemy:
 - albo zapisać w projekcie ustawy, by art. 73 § 2 pkt 1 i art. 77 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa stosować odpowiednio do podatku od nadzwyczajnych zysków,
 - albo dokonać zmian w art. 73 § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej, dodając do niego słowa: „oraz podatku od nadzwyczajnych zysków z tytułu wytwarzania niektórych paliw ciekłych i ich obrotu osiągniętych w 2026 r.”.
- Niezbędne będzie zaadresowanie (np. w drodze objaśnień podatkowych) traktowania projektowanego podatku jako podatku kwalifikowanego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek

składowych grup międzynarodowych i krajowych (Dz.U. 2024 poz. 1685), tj. potwierdzenia, że/czy może być on uwzględniany przy kalkulacji efektywnej stawki podatkowej (ETR) w jurysdykcji polskiej dla celów opodatkowania wyrównawczego (GloBE / Pillar 2). W naszej ocenie winien on być uznany za podatek kwalifikowany, gdyż:

- (1) odnosi się do dochodu (przychodu) realizowanego przez podatnika,
- (2) brak ujęcia tego podatku w ETR mógłby w określonych warunkach (np. w sytuacji obniżenia ETR poniżej 15%) powodować podwójne opodatkowanie,
- (3) podatek jest projektowany jako instrument przechwytywania zysków nadzwyczajnych - quasi substytut dodatkowego opodatkowania dochodu.

Mając na uwadze powyższe, Konfederacja Lewiatan zwraca się o uwzględnienie przedstawionych kwestii w kolejnej wersji projektu. Apelujemy także o przeprowadzenie pełnych konsultacji społecznych i dokładnego zbadania wpływu nowych przepisów na funkcjonowanie poszczególnych segmentów branży państwowej i wpływu na konkurencyjność sektora. Brak należytych analiz i konsultacji rodzi ryzyko wprowadzenia rozwiązań, które pogłębiają destabilizację rynku paliw w Polsce, który musi stawiać czoła istotnym zaburzeniom geopolitycznym.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Jakubem Safjańskim, dyrektorem Departamentu Energii i GOZ Konfederacji Lewiatan, e-mail: jsafjanski@lewiatan.org, tel. 660 425 475.

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy